

ЗАКОН О ХЕМИКАЛИЈАМА

(„Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10 и 92/11)

(Консолидовани текст – незванична верзија)

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се интегрисано управљање хемикалијама, класификација, паковање и обележавање хемикалија, интегрални регистар хемикалија и регистар хемикалија које су стављене у промет, ограничења и забране производње, стављања у промет и коришћења хемикалија, увоз и извоз одређених опасних хемикалија, дозволе за обављање делатности промета и дозволе за коришћење нарочито опасних хемикалија, стављање у промет детергента, систематско праћење хемикалија, доступност података, надзор и друга питања од значаја за управљање хемикалијама.

Члан 2.

Овај закон заснива се на начелу предострожности и начелу да произвођач, увозник или даљи корисник производи, ставља у промет и користи хемикалије тако да нема непожељних ефеката по здравље људи и животну средину.

1. Значење појмова

Члан 3.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) *даљи корисник* јесте правно лице или предузетник са седиштем на територији Републике Србије, које није произвођач супстанце и није увозник хемикалије, а који користи супстанцу или супстанцу садржану у смеси у индустријске или професионалне сврхе, укључујући и лице које производи смешу. Дистрибутер и потрошач се не сматра даљим корисником;

2) *детергент* јесте супстанца или смеша која садржи сапуне односно друге сурфактанте и користи се за прање и чишћење. У детергенте спадају и помоћне смеше за прање (претпрање, испирање или избељивање одеће), омекшивачи рубља, смеше за друга чишћења и слично;

3) *дистрибутер* јесте правно лице или предузетник са седиштем на територији Републике Србије, који складишти и ставља у промет хемикалије;

4) *добра лабораторијска пракса* јесте лабораторијска пракса која се спроводи у складу са принципима (смерницама) прописаним законом којим се уређују лекови и медицинска средства;

5) *научно истраживање и развој* јесте научно експериментисање, анализирање или истраживање хемикалија које се спроводи под контролисаним условима;

5а) *опозивање* јесте свака активност или мера којом се врши повраћај хемикалије или производа који је произвођач односно дистрибутер већ испоручио или учинио доступним потрошачима односно даљим корисницима;

5б) *повлачење* јесте свака активност или мера којом се спречава даље снабдевање и чињење доступним хемикалије или производа који су стављени у промет;

6) *потпуна аеробна биоразградљивост* јесте такав ниво биоразградљивости да се сурфактант уз помоћ микроорганизама у присуству кисеоника потпуно разгради на угљен диоксид, воду и минералне соли (минерализација);

7) *прање* јесте чишћење веша, судова и тврдих површина;

8) *примарна биоразградљивост* јесте структурна промена (трансформација) сурфактанта под дејством микроорганизама чиме се губи његова површински активна способност због разградње његове структуре;

9) *производ* јесте предмет коме је током производње дат одређени облик или дизајн који више одређује његову функцију него хемијски састав;

10) *производња* јесте производња или екстракција супстанци у природном облику;

11) *произвођач* јесте правно лице или предузетник који производи супстанцу;

12) *руковање* јесте производња, прерада, паковање, складиштење, промет, транспорт и коришћење хемикалија или било која друга активност која се односи на хемикалије;

13) *смеша* јесте мешавина или раствор две или више супстанци;

14) *снабдевач* јесте правно лице или предузетник који је произвођач, увозник, дистрибутер или даљи корисник, а који ставља у промет хемикалије;

15) *стављање у промет* јесте снабдевање или чињење доступним хемикалија трећим лицима на територији Републике Србије, било уз накнаду или без накнаде при чему се и увоз сматра стављањем у промет;

16) *супстанца* јесте хемијски елемент и његова једињења у природном стању или добијена у производном процесу укључујући адитиве који су неопходни за одржавање њене стабилности и нечистоће које произилазе из примењеног процеса, изузимајући растварач који се може издвојити тако да то не утиче на стабилност супстанце или промену њеног састава;

17) *сурфактант* јесте било која органска супстанца односно смеша која има површински активна својства и која садржи једну или више хидрофилних и хидрофобних група које су способне да смање површински напон воде формирајући раширен или адсорбујући монослој на додиру вода - ваздух и створе емулзију односно микроемулзију односно мицеле, као и да се адсорбују на додиру вода - чврста површина;

18) *сценарио изложености* јесте скуп услова и мера, укључујући услове на радном месту, којима се управља ризиком, а који описују како се супстанца производи или користи за време свог животног циклуса, како произвођач или увозник могу да је контролишу, којима се даје препорука даљем кориснику како да контролише супстанцу када су њеном утицају изложени људи и животна средина, с тим што препорука може да се односи на један специфичан процес или начин коришћења или неколико процеса или начина коришћења супстанце;

19) *хемијски назив према IUPAC номенклатури* јесте назив хемикалије идентификован у номенклатури Међународне уније за чисту и примењену хемију (International Union of Pure and Applied Chemistry - IUPAC);

20) *хемикалија* јесте супстанца и смеша;

21) *чишћење* јесте дефиниција овог појма из стандарда SRPS ISO 862.

2. Изузетци од примене

Члан 4.

Одредбе овог закона не примењују се на:

- 1) радиоактивне хемикалије;
- 2) хемикалије у транзиту;
- 3) транспорт опасних хемикалија.

Одредбе овог закона не примењују се на хемикалије:

1) које се сматрају отпадом у смислу одредаба закона којим се уређује управљање отпадом;

2) које су под царинским надзором у царинском складишту или слободним зонама ради поновног извоза или транзита ако се ту хемикалије не прераде или обраде.

Одредбе овог закона које се односе на упис хемикалија у Регистар хемикалија и на упис супстанци које изазивају забринутост у Регистар хемикалија не примењују се на хемикалије које се у финалном облику стављају у промет као:

- 1) биоцидни производи;
- 2) средства за заштиту биља;
- 3) лекови и медицинска средства која се користе у хуманој и ветеринарској медицини;
- 4) козметички производи;
- 5) храна, прехранбени адитиви и ароме;
- 6) храна за животиње и адитиви за ту храну.

Одредбе овог закона које се односе на класификацију, паковање и обележавање хемикалија не примењују се на хемикалије:

1) које се користе за научно истраживање и развој и које се не стављају у промет, а користе под контролисаним условима где је смањена изложеност;

2) које се у финалном облику стављају у промет као:

- лекови и медицинска средства која се користе у хуманој и ветеринарској медицини;

- козметички производи;

- храна, прехранбени адитиви и ароме;

- храна за животиње и адитиви за ту храну.

Одредбе овог закона из поглавља VIII. које се односе на увоз и извоз одређених опасних хемикалија не примењују се на:

1) хемијско оружје и прекурсоре за хемијско оружје;

2) прекурсоре опојних дрога и психотропне супстанце;

3) храну и прехранбене адитиве;

4) храну за животиње и адитиве за ту храну;

5) лекове и медицинска средства која се користе у хуманој и ветеринарској медицини;

б) хемикалије које се користе за научно истраживање и развој у количини која не утиче на здравље људи и животну средину, а не прелази 10 kg за сваку хемикалију приликом сваког увоза.

II. АГЕНЦИЈА ЗА ХЕМИКАЛИЈЕ

Члан 5.

Ради обезбеђивања административних услова за квалитетно, ефикасно и безбедно управљање хемикалијама и биоцидним производима, Влада ће основати Агенцију за хемикалије (у даљем тексту: Агенција), као самосталну, развојну, стручну и регулаторну организацију која врши јавна овлашћења у складу са законом.

На оснивање, правни положај и финансирање Агенције примењују се одредбе закона којим се уређују јавне агенције.

Влада даје сагласност на акта којима се утврђује висина плата и број запослених у Агенцији.

Члан 6.

Агенција је надлежна да:

- 1) доноси подзаконске прописе за спровођење Закона о хемикалијама и Закона о биоцидним производима;
- 2) доноси Списак класификованих супстанци;
- 3) доноси решења о упису хемикалије у Регистар хемикалија и води тај регистар;
- 4) води Интегрални регистар хемикалија;
- 5) објављује Листу супстанци које изазивају забринутост;
- 6) спроводи поступак претходног обавештења и поступак добијања сагласности на основу претходног обавештења за увоз и извоз одређених опасних хемикалија;
- 7) издаје дозволе за обављање делатности промета и дозволе за коришћење нарочито опасних хемикалија;
- 8) издаје одобрења за коришћење сурфактанта у детергенту;
- 9) израђује и спроводи пројекте којима се прати да ли се хемикалије стављају у промет и користе на такав начин да немају штетан утицај по здравље људи, животну средину и имовину;
- 10) објављује листе активних супстанци у биоцидном производу;
- 11) доноси решења о упису биоцидног производа у Привремену листу за достављање техничког досијеа;
- 12) издаје одобрења за стављање у промет биоцидног производа;
- 13) се стара о процени техничког досијеа биоцидног производа;
- 14) припрема годишње декларације о производњи, преради и коришћењу хемикалија са листа прописаних законом којим се уређује забрана развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја и његово уништавање, као и годишње декларације о производњи дискретних органских супстанци и обавља друге послове у складу са тим законом;
- 15) врши стручне и административно-техничке послове за потребе Заједничког тела за интегрисано управљање хемикалијама;

16) пружа информације и стручна упутства привредним субјектима, јединицама локалне самоуправе и инспекторима за спровођење овог и других закона за чије спровођење је надлежна Агенција као и да даје стручну оцену о својствима и намени одређених хемикалија;

17) остварује сарадњу са Европском агенцијом за хемикалије, агенцијама других земаља и секретаријатима међународних конвенција који уређују управљање хемикалијама и другим међународним организацијама које се баве разним аспектима управљања хемикалијама;

18) спроводи активности којима информише јавност о утицају хемикалија по здравље људи и животну средину, мерама за смањење ризика и безбедном коришћењу хемикалија;

19) обавља и друге послове утврђене овим законом, законом којим се уређују биоцидни производи и другим законима.

Агенција прописује, уз сагласност Владе, ближе критеријуме, висину, начин обрачуна и плаћања накнаде за проверу података из досијеа о хемикалијама, висину накнаде за процену мера за смањење ризика и начина систематског праћења коришћења супстанце која изазива забринутост, као и висину других накнада утврђених овим законом.

Послове из става 1. тач. 1) до 14) овог члана Агенција врши као поверене послове.

III. ИНТЕГРИСАНО УПРАВЉАЊЕ ХЕМИКАЛИЈАМА

Члан 7.

Да би се остварили принципи стратешког приступа управљања хемикалијама, обезбедило адекватно управљање хемикалијама у свим фазама животног циклуса хемикалија од производње односно увоза до одлагања, као и да би се допринело одрживом развоју Републике Србије, министар надлежан за животну средину (у даљем тексту: Министар), у складу са прописима којима се уређује државна управа, решењем оснива Заједничко тело за интегрисано управљање хемикалијама (у даљем тексту: Заједничко тело).

Заједничко тело оснива се од представника државних органа, Агенције, индустрије, научноистраживачких организација и невладиних организација.

Агенција врши стручне и административно-техничке послове за потребе Заједничког тела.

Задатак Заједничког тела је да припрема Интегрисан програм управљања хемикалијама и акционе планове за спровођење тог програма, као и да прати остваривање програма и акционих планова и координира послове који су у вези са безбедним управљањем хемикалијама.

Интегрисан програм управљања хемикалијама доноси Влада.

Члан 8.

Правно и физичко лице које рукује хемикалијама треба да предузима потребне мере да би предупредило или избегло штетни утицај хемикалија по здравље људи, животну средину и имовину.

Произвођач, увозник или даљи корисник који ставља хемикалију у промет процењује опасна својства те хемикалије пре стављања у промет и о томе обавештава остала правна и физичка лица како би она руковала хемикалијом на безбедан начин.

Опасну хемикалију произвођач, увозник и други који рукују таквом хемикалијом треба да замене безбеднијом алтернативом када год је то могуће односно када социо-економски разлози и техничке могућности то дозвољавају.

IV. КЛАСИФИКАЦИЈА, ПАКОВАЊЕ, ОБЕЛЕЖАВАЊЕ И СКЛАДИШТЕЊЕ ХЕМИКАЛИЈА

1. Опште одредбе о класификацији, паковању и обележавању

Члан 9.

Произвођач, увозник или даљи корисник који ставља хемикалије и одређене производе у промет дужан је да их класификује, а снабдевач хемикалија да их обележава и пакује у складу са овим законом и прописима донетим на основу њега.

Извозник је дужан да хемикалију коју извози пакује и обележава у складу са овим законом и прописима донетим на основу њега, осим ако је потребно да хемикалију пакује и обележава на другачији начин, у складу са међународним стандардима, а то захтева земља у коју се извози хемикалија.

2. Класификација

Члан 10.

Класификација хемикалије и одређеног производа врши се на основу процене њихових физичких и хемијских својстава, својстава која утичу на живот и здравље људи, својстава која утичу на животну средину, као и утврђених критеријума за класификацију у одређене класе опасности.

Опасна хемикалија је хемикалија која се може класификовати у најмање једну од класа опасности.

У оквиру класа опасности хемикалија се може даље различито класификовати на основу пута излагања људи или животне средине тој хемикалији или на основу природе ефеката хемикалије.

Агенција ближе прописује начин класификације хемикалије и одређеног производа.

Члан 11.

Супстанца се класификује у складу са класификацијом супстанце истог хемијског састава из Списка класификованих супстанци.

Ако се супстанца не налази на Списку класификованих супстанци или није на том списку класификована за све класе опасности и разлике унутар тих класа, класификација те супстанце врши се на основу постојећих података о својствима те супстанце, односно на основу резултата нових испитивања њених својстава и упоређивањем тих података, односно резултата са утврђеним критеријумима за класификацију хемикалије.

Агенција доноси Списак класификованих супстанци.

Члан 12.

Класификација смеше врши се проценом опасности смеше на основу података о својствима супстанци садржаних у смеси, на основу анализе постојећих података о опасности коју та смеша представља односно директним експерименталним испитивањима својстава смеше и упоређивањем тих података односно резултата са утврђеним критеријумима за класификацију хемикалије.

Члан 13.

Приликом класификације хемикалије могу се користити подаци из епидемиолошких студија, статистички подаци о професионалним обољењима односно подаци о утицају хемикалије на људе када су они били изложени хемикалији приликом хемијског удеса, као и подаци добијени другим међународно прихваћеним методама за утврђивање својстава хемикалија.

Докази о опасности хемикалије добијени испитивањима на животињама користе се за класификацију, без обзира на недостатке налаза о ефектима на људе у студијама из става 1. овог члана.

Својства хемикалије у циљу њене класификације одређују се за онај облик односно физичко стање у коме се хемикалија ставља у промет, а у посебним случајевима за онај облик односно физичко стање у коме се хемикалија користи.

Члан 14.

Нова испитивања хемикалије ради класификације треба да буду таква да се, кад год је то могуће, не користе кичмењаци.

Забрањена су испитивања на приматима да би се извршила класификација хемикалије.

3. Методе испитивања

Члан 15.

Нова испитивања хемикалије ради класификације врше се по прописаним методама.

Токсиколошка и екотоксиколошка испитивања спроводе се у лабораторијама чији је рад усклађен са принципима добре лабораторијске праксе.

Агенција прописује методе испитивања опасних својстава хемикалија.

4. Паковање, обележавање, оглашавање и евидентирање података

Члан 16.

Амбалажа опасне хемикалије и одређеног производа мора да одговара својствима, сврси и начину коришћења хемикалије или производа и мора да буде обележена на прописан начин.

Амбалажа опасне хемикалије, одређеног производа и одређене смеше која није опасна, али садржи барем једну супстанцу која је класификована као опасна, мора да буде обележена тако да нарочито садржи трговачко име хемикалије, имена одређених опасних супстанци садржаних у смеси, име и адресу снабдевача хемикалије,

количину хемикалије у амбалажи као и графичке приказе, ознаке и текст који указује на опасна својства хемикалије.

Амбалажа хемикалије и одређеног производа мора да буде обележена и на српском језику.

Одређена опасна хемикалија мора да буде обележена тако да опасност могу да распознају особе са посебним потребама, а амбалажа одређене опасне хемикалије треба да има затварач који отежава отварање од стране деце.

Начин обележавања и паковања опасне хемикалије зависи од тога да ли се та хемикалија пакује и у унутрашњој и у спољашњој амбалажи, односно да ли се опасна хемикалија налази у јединственој амбалажи која служи и за стављање у промет и за транспорт.

Агенција ближе прописује начин паковања и обележавања хемикалије и одређеног производа.

Члан 17.

Снабдевач опасне хемикалије и одређене смеше која није опасна, али садржи барем једну супстанцу која је класификована као опасна, дужан је да у огласној поруци истакне њена опасна својства и да је оглашава на такав начин да се њени корисници не доводе у заблуду о опасним својствима хемикалије.

Агенција ближе прописује начин рекламирања хемикалије.

Члан 18.

Пропис о начину класификације, паковања, обележавања и оглашавања хемикалије и одређеног производа из члана 10. став 4, члана 16. став 6. и члана 17. став 2. овог закона Агенција доноси у складу са прописима ЕУ.

Поред прописа из става 1. овог члана Агенција доноси и пропис којим се уређује начин класификације, паковања, обележавања и оглашавања хемикалије и одређеног производа у складу са Глобално хармонизованим системом за класификацију и обележавање УН.

Хемикалија и одређени производ се могу класификовати, паковати, обележити и оглашавати у складу са прописом из става 1. овог члана или из става 2. овог члана.

Члан 19.

Снабдевач је дужан да води евиденцију о хемикалијама која нарочито садржи податке о идентитету хемикалије, дистрибутерима односно даљим корисницима и количинама хемикалија које су им испоручене, као и о збирним количинама хемикалија које су продате потрошачима у календарској години.

Снабдевач је дужан да прикупља све податке о хемикалијама који се односе на класификацију и обележавање као и друге податке који су му потребни ради спровођења овог закона.

Евиденцију из става 1. овог члана и податке из става 2. овог члана снабдевач је дужан да чува најмање 10 година после последње производње, стављања у промет и коришћења хемикалије и да их достави Агенцији на њен захтев.

Ако је снабдевач своје послове или део својих послова уступио трећем лицу, обавеза чувања података прелази на то лице, а ако је престао са радом одговорно лице снабдевача дужно је да одмах по престанку рада те податке достави Агенцији.

Агенција прописује начин вођења евиденције о хемикалијама.

5. Безбедносни лист

Члан 20.

Снабдевач је дужан да достави безбедносни лист (safety data sheet) када ставља у промет опасну хемикалију, хемикалију која садржи супстанце идентификоване као перзистентне - биоакумулативне - токсичне (у даљем тексту: ПБТ) или веома перзистентне - веома биоакумулативне (у даљем тексту: вПвБ) и друге хемикалије које имају својства из члана 43. став 3. овог закона сваком другом дистрибутеру или даљем кориснику у ланцу снабдевања без накнаде, на српском језику у штампаној или електронској форми.

Извозник хемикалије из става 1. овог члана дужан је да достави безбедносни лист увознику, а ако је то могуће безбедносни лист треба да буде на језику земље у коју се извози.

Безбедносни лист садржи нарочито идентификацију хемикалије, податке о својствима хемикалије, начину коришћења, превентивне мере, мере за смањење ризика и податке о снабдевачу хемикалије.

Ако су сачињени извештај о безбедности хемикалије и сценарио изложености, информације наведене у безбедносном листу морају да одговарају информацијама из извештаја о безбедности хемикалије, а сценарио изложености мора да буде наведен у анексу безбедносног листа.

Агенција прописује критеријуме за идентификацију супстанце као ПБТ или вПвБ и ближи садржај безбедносног листа.

Члан 21.

Снабдевач је дужан да безбедносни лист достави сваком другом дистрибутеру или даљем кориснику у ланцу снабдевања на њихов захтев када они набављају смешу која није класификована као опасна, а садржи:

1) најмање једну опасну супстанцу, на основу опасности коју та супстанца представља по здравље људи и животну средину, у количини од најмање 1% од масе смеше која није у гасовитом стању, односно најмање 0,2% од запремине смеше у гасовитом стању;

2) најмање једну супстанцу, у количини од најмање 0,1% од масе смеше која испуњава критеријуме за идентификацију као ПБТ или вПвБ или друге супстанце које имају својства из члана 43. став 3. овог закона;

3) супстанцу за коју су прописане максимално дозвољене концентрације у радним просторијама.

Члан 22.

Снабдевач није дужан да безбедносни лист достави за опасну хемикалију намењену општој употреби ако је за ту хемикалију достављено довољно информација о безбедности, заштити здравља људи и животне средине, осим ако то не захтева даљи корисник или дистрибутер.

Члан 23.

Снабдевач из члана 20. став 1. овог закона дужан је да врши измене и допуне садржаја безбедносног листа у складу са новим сазнањима о хемикалији, а нарочито сазнањима која могу утицати на мере за смањење и контролу ризика односно опасности хемикалије, као и о ограничењима или забранама производње, стављања у промет и коришћења хемикалије.

Снабдевач из става 1. овог члана дужан је да измењен и допуњен безбедносни лист достави сваком другом дистрибутеру или даљем кориснику у ланцу снабдевања коме је хемикалија испоручена у претходних 12 месеци.

Имењен и допуњен безбедносни лист мора да садржи напомену „Ревидиран” и датум када су извршене измене, односно допуне.

6. Извештај о безбедности хемикалије

Члан 24.

Извештај о безбедности хемикалије је документ о процени безбедности хемикалије са мерама за смањење и контролу ризика супстанце.

Члан 25.

Процена безбедности хемикалије врши се у две фазе.

У првој фази врши се процена опасности супстанце и процена да ли супстанца испуњава критеријуме за идентификацију као ПБТ или вПвБ супстанца.

У другој фази врши се процена изложености људи и животне средине тој супстанци и карактеризација ризика за супстанцу за коју је у првој фази процењено да испуњава критеријуме да буде класификована као опасна, односно да испуњава критеријуме за идентификацију као ПБТ или вПвБ супстанца.

Процена изложености и карактеризација ризика утврђују се за све идентификоване начине коришћења супстанце.

Члан 26.

На основу процене безбедности хемикалије утврђују се мере за смањење и контролу ризика који представља супстанца.

Агенција прописује начин на који се врши процена безбедности хемикалије и садржину извештаја о безбедности хемикалије.

Извештај о безбедности хемикалије Агенцији се доставља на српском језику, а може се доставити и на енглеском језику као једном од језика у службеној употреби у ЕУ.

7. Друге информације о хемикалији

Члан 27.

Произвођач, увозник или дистрибутер производа који садржи супстанцу која има карактеристике супстанце из члана 43. ст. 2. и 3. овог закона у концентрацији већој од 0,1%, дужан је да сваком другом дистрибутеру или даљем кориснику у ланцу снабдевања достави информације довољне за безбедну употребу тог производа, а најмање име те супстанце.

Произвођач, увозник или дистрибутер производа из става 1. овог члана дужан је да без накнаде, на захтев потрошача, достави информације о супстанци из става 1. овог члана.

Члан 28.

Лица која користе опасне хемикалије дужна су да њима рукују на безбедан начин у складу са упутством о правилној употреби, безбедности и заштити здравља приликом употребе, упутством о поступању са остатцима неупотребљених опасних хемикалија и празном амбалажом, мерама прве помоћи и мерама за заштиту животне средине из безбедносног листа као и у складу са другим доступним информацијама.

Члан 29.

Нова сазнања о опасним својствима хемикалије, као и друге информације које су у вези са подацима из безбедносног листа, а односе се на одређене начине употребе те хемикалије, дужни су да међусобно размењују произвођач, увозник, дистрибутер и даљи корисник (сви у ланцу снабдевања).

8. Алтернативни хемијски назив супстанце

Члан 30.

У безбедносном листу или приликом обележавања на амбалажи опасне супстанце садржане у смеши може да се употреби алтернативни хемијски назив за ту супстанцу тако да се користи назив којим се идентификују најважније хемијске функционалне групе или да се користи друга алтернативна одредница.

Произвођач, увозник или даљи корисник опасне супстанце садржане у смеши подноси захтев Агенцији за употребу алтернативног хемијског назива.

Алтернативни хемијски назив може да се употреби ако коришћење хемијског назива супстанце може да доведе до повреде пословне тајне или права на интелектуалну својину и ако алтернативни хемијски назив пружа довољно информација за предузимање мера које се односе на безбедност и здравље на раду и контролу ризика при руковању смешом.

Алтернативни хемијски назив може да се употреби за супстанцу која има одређена својства.

За процену оправданости захтева за употребу алтернативног хемијског назива плаћа се накнада.

Агенција прописује својства супстанце за коју може да се употреби алтернативни хемијски назив, као и садржај захтева за употребу алтернативног хемијског назива.

Члан 31.

Агенција може у року од 45 дана од дана подношења захтева из члана 30. став 2. да тражи од подносиоца захтева да достави додатне податке неопходне за доношење одлуке за употребу алтернативног хемијског назива.

Ако су испуњени услови из члана 30. ст. 3. и 4. овог закона Агенција издаје одобрење за употребу алтернативног хемијског назива.

Алтернативни хемијски назив подносилац захтева може да почне да користи 45 дана после дана подношења захтева ако Агенција није тражила додатне податке, односно 45 дана после дана подношења додатних података.

Агенција може донети решење о стављању ван снаге одобрења за употребу алтернативног хемијског назива ако се на основу нових информација установи да алтернативни хемијски назив не пружа довољно информација за предузимање мера које се односе на безбедност и здравље на раду и контролу ризика при руковању смешом.

У случају из става 4. овог члана Агенција може да одобри други алтернативни хемијски назив за ту супстанцу.

На решење из ст. 2, 4. и 5. овог члана може се изјавити жалба министру.

Решење из става 6. овог члана је коначно и против њега може се покренути управни спор.

9. Складиштење, одлагање и малопродаја

Члан 32.

Произвођач, увозник, дистрибутер и даљи корисник дужан је да складишти опасне хемикалије на такав начин да не угрожава живот и здравље људи и животну средину.

Лице из става 1. овог члана дужно је да сакупља, складишти и безбедно одлаже остатке опасних хемикалија и празну амбалажу у складу са прописима којима се уређује управљање отпадом.

Члан 33.

Одређена опасна хемикалија која се ставља у промет као производ намењен за општу употребу може да се продаје у специјализованим продавницама за хемикалије, а у другим продавницама мора да се држи одвојено од остале робе тако да не долази у додир са другом робом, да буде ван домашаја деце и да потрошача не доводи у заблуду о њеној намени.

Агенција прописује ближе услове за држање опасне хемикалије у продајном простору и начин обележавања тог простора.

V. САВЕТНИК ЗА ХЕМИКАЛИЈЕ

Члан 34.

Снабдевач опасних хемикалија дужан је да обезбеди лице које се стара о правилном управљању тим хемикалијама (у даљем тексту: саветник за хемикалије).

Изузетно од става 1. овог члана одређени снабдевачи опасних хемикалија нису дужни да обезбеде саветника за хемикалије.

Агенција прописује врсту, сектор и област делатности снабдевача из става 2. овог члана.

Члан 35.

Саветник за хемикалије мора да има одговарајућу стручну спрему и положен испит за саветника за хемикалије.

Провера знања саветника за хемикалије врши се сваких шест година.
Агенција прописује стручну спрему, програм обуке и начин провере знања саветника за хемикалије.

Члан 36.

Обуку и проверу знања саветника за хемикалије по прописаном програму, врши правно лице или предузетник који испуњава услове у погледу стручних кадрова, просторија и техничке опремљености за спровођење обуке.

Агенција издаје одобрење правном лицу или предузетнику које је испунио услове из става 1. овог члана.

Агенција ближе прописује услове које мора да испуни правно лице или предузетник који врше обуку и проверу знања саветника за хемикалије.

Члан 37.

Да би се опасним хемикалијама управљало на начин који води ка смањењу ризика и минимизацији штетног ефекта тих хемикалија по здравље људи и животну средину и осигурала примена превентивних мера, саветник за хемикалије стара се да овај закон и прописи донети на основу њега буду правилно примењени.

VI. ИНТЕГРАЛНИ РЕГИСТАР ХЕМИКАЛИЈА

Члан 38.

Интегрални регистар хемикалија које се налазе на тржишту Републике Србије састоји се од Регистра хемикалија и Регистра биоцидних производа као и података о средствима за заштиту биља.

Подаци о средствима за заштиту биља из става 1. овог члана су нарочито подаци о трговачком имену средства за заштиту биља, називу и својствима активних супстанци, дозвољеним начинима коришћења, лицу које их ставља у промет и количинама које су стављене у промет, а које је орган надлежан за заштиту биља добио у поступку регистрације на основу закона којим се уређују средства за заштиту биља.

Орган надлежан за заштиту биља доставља Агенцији податке из става 2. овог члана једном годишње и то најкасније до 31. марта текуће године за средства за заштиту биља која су стављена у промет у претходној години.

Интегрални регистар хемикалија Агенција води и као електронску базу података у циљу размене података и интегрисаног управљања хемикалијама.

1. Регистар хемикалија

Члан 39.

У Регистар хемикалија уписују се хемикалије које се производе или увозе на тржиште Републике Србије.

Изузетно од става 1. овог члана у Регистар хемикалија не уписују се хемикалије које имају одређена својства или се користе за одређене сврхе, а стављају се у промет у количинама које су испод прописане доње границе на годишњем нивоу, као и друге одређене хемикалије.

Агенција прописује одређене хемикалије које се не уписују у Регистар хемикалија као и доњу границу количине хемикалије одређених својстава и начина коришћења испод које се та хемикалија не уписује у Регистар хемикалија.

Члан 40.

Произвођач, увозник или даљи корисник (у даљем тексту: лице које уписује хемикалије) дужан је да поднесе пријаву Агенцији ради уписа хемикалија у Регистар хемикалија до 31. марта текуће године за хемикалије које је произвео односно увезао у претходној години.

Поверљиве податке који су потребни за упис хемикалија у Регистар хемикалија страни произвођач може да достави Агенцији непосредно или преко заступника који је дужан да приложи овлашћење за заступање.

Пријава из става 1. овог члана садржи: име и адресу, порески идентификациони број, врсту делатности, име одговорног лица у предузећу, а где је прописана обавезе да има саветника за хемикалије и његово име.

Уз пријаву из става 1. овог члана доставља се досије о свакој хемикалији, а за хемикалију за коју је прописано да мора да има безбедносни лист и тај лист.

Досије о хемикалији нарочито садржи:

- 1) трговачко име хемикалије и другу идентификацију хемикалије;
- 2) податке о количини хемикалије стављене у промет;
- 3) податке о сваком начину коришћења хемикалије за које лице које уписује хемикалије зна;
- 4) податке о хемијском саставу.

Агенција ближе прописује садржину досијеа о хемикалији.

Члан 41.

Агенција у року од шест месеци од дана пријема пријаве проверава из досијеа потпуност података о хемикалијама.

Агенција доноси решење о упису хемикалије у Регистар хемикалија за хемикалије чији је досије потпун и за које је у складу са овим законом достављен безбедносни лист.

Агенција у решењу о упису хемикалије у Регистар хемикалија уписује регистарски број сваке хемикалије из става 2. овог члана.

Члан 42.

Лице које је уписало хемикалије у Регистар хемикалија дужно је да сваке наредне године у року датом у члану 40. став 1. овог закона за те хемикалије достави податке о количинама стављеним у промет и друге измене података у достављеним досијеима о хемикалији.

Агенција ближе прописује који се подаци о свакој хемикалији воде у Регистру хемикалија.

2. Упис супстанци које изазивају забринутост у Регистар хемикалија

Члан 43.

Да би се омогућила контрола ризика и обезбедила замена одређене супстанце са одговарајућом безбеднијом алтернативном супстанцом Агенција објављује Листу супстанци које изазивају забринутост.

Листа супстанци које изазивају забринутост формира се од супстанци које испуњавају критеријуме за класификацију као карциногене категорије 1 и 2, мутагене категорије 1 и 2, токсичне по репродукцију категорије 1 и 2, као и супстанци идентификованих као ПБТ или вПвБ супстанце.

Листа супстанци које изазивају забринутост формира се и од супстанци које доводе до поремећаја рада ендокриног система или имају ПБТ или вПвБ својства али не испуњавају критеријуме за идентификацију као ПБТ или вПвБ, а научно је утврђено да изазивају значајне последице по здравље људи и животну средину.

Листа супстанци које изазивају забринутост објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Члан 44.

Листа супстанци које изазивају забринутост садржи следеће податке:

- 1) идентитет супстанце;
- 2) класификацију супстанце односно да ли је идентификована као ПБТ или вПвБ или испуњава остале услове из члана 43. став 3. овог закона;
- 3) начине коришћења за које није потребно прописати додатне мере за смањење ризика.

Члан 45.

Даљи корисник који користи супстанцу која изазива забринутост односно смешу која садржи ту супстанцу дужан је да достави Агенцији пријаву из члана 40. став 1. овог закона са досијеом о хемикалији ради уписа хемикалије у Регистар хемикалија.

Члан 46.

Досије о хемикалији за супстанцу која изазива забринутост односно смешу која садржи ту супстанцу поред података из члана 40. овог закона садржи и ближи опис начина коришћења те супстанце или смеше која је садржи, опис мера за смањење ризика за тај начин коришћења као и предлог начина систематског праћења коришћења.

Досије о хемикалији из става 1. овог члана садржи, ако су доступни, и податке о могућим алтернативним супстанцама, опасностима односно ризику које те алтернативне супстанце могу да представљају по здравље људи и животну средину, као и техничке и социо-економске податке о изводљивости замене ових супстанци алтернативним супстанцама.

Агенција врши стручну процену достављених података, мера за смањење ризика и предлога начина систематског праћења коришћења супстанце која изазива забринутост из досијеа о хемикалији.

Ако Агенција процени да мере за смањење ризика односно начина систематског праћења коришћења супстанце која изазива забринутост нису одговарајуће доноси решење којим налаже измене и допуне предложених мера за

смањење ризика односно начина систематског праћења коришћења супстанце која изазива забринутост и одређује рок за извршење наложених мера.

На решење из става 4. овог члана може се изјавити жалба министру.

Решење које доноси министар по жалби из става 5. овог члана је коначно.

Члан 47.

За супстанцу која изазива забринутост односно за смешу која садржи ту супстанцу, у решење о упису хемикалије у Регистар хемикалија могу да се упишу мере за смањење ризика и начин систематског праћења коришћења.

Произвођач, увозник или даљи корисник дужан је да се придржава мера за смањење ризика и начина систематског праћења коришћења из решења из става 1. овог члана.

Члан 48.

За проверу података из досијеа о хемикалији, као и за процену мера за смањење ризика и начина систематског праћења коришћења супстанце која изазива забринутост плаћа се накнада.

Висина накнаде из става 1. овог члана одређује се нарочито у зависности од броја и количине хемикалија које су у претходној години стављене у промет.

VII. ОГРАНИЧЕЊА И ЗАБРАНЕ ПРОИЗВОДЊЕ, СТАВЉАЊА У ПРОМЕТ И КОРИШЋЕЊА ХЕМИКАЛИЈА

Члан 49.

За хемикалије које представљају неприхватљив ризик по здравље људи и животну средину Агенција прописује ограничења односно забране њихове производње, стављања у промет и коришћења (у даљем тексту: ограничења и забране).

Пропис из става 1. овог члана садржи забрањене односно дозвољене начине коришћења, као и друге услове за производњу, стављање у промет и коришћење супстанце, смеше или производа.

Уколико се из техничких, социјалних и економских разлога за одређену супстанцу, смешу или производ не могу одмах да примене ограничења и забране, Агенција истим прописом одређује рокове од када ограничења и забране постају обавезни за примену.

Члан 50.

Произвођач, увозник, дистрибутер и даљи корисник супстанце, смеше и производа дужан је да се придржава ограничења и забрана прописаних овим законом и прописима донетим на основу њега.

VIII. УВОЗ И ИЗВОЗ ОДРЕЂЕНИХ ОПАСНИХ ХЕМИКАЛИЈА

Члан 51.

У циљу унапређења поделе одговорности и сарадње у међународној трговини опасним хемикалијама у складу са Ротердамском конвенцијом о поступку давања сагласности на основу претходног обавештења за одређене опасне хемикалије и

пестициде у међународној трговини (у даљем тексту: Ротердамска конвенција) за увоз и извоз одређене супстанце за коју је утврђено ограничење и забрана производње, стављања у промет и коришћења, као и одређене смеше и производа који садрже ту супстанцу, спроводи се поступак претходног обавештења односно поступак давања сагласности на основу претходног обавештења (у даљем тексту: РИС поступак).

Ограничења и забране из става 1. овог члана, односе се на ограничења и забране из члана 49. овог закона или се та ограничења и забране утврђују на основу акта којим се дозвољава стављање у промет хемикалије у складу са законом којим се уређују средства за заштиту биља односно законом којим се уређују биоцидни производи.

Поступак претходног обавештења примењује се за хемикалије са Списка хемикалија за поступак претходног обавештења, а РИС поступак примењује се за хемикалије са Списка хемикалија за РИС поступак.

Списак хемикалија за поступак претходног обавештења нарочито садржи назив хемикалија, бројеве којима се идентификује хемикалија, тарифни број и подкатогију хемикалије.

Списак хемикалија за РИС поступак нарочито садржи назив хемикалија, бројеве којима се идентификује хемикалија, тарифни број и категорију хемикалије.

Списак хемикалија за поступак претходног обавештења садржи и поједине хемикалије са Списка хемикалија за РИС поступак.

Списак хемикалија за РИС поступак садржи и хемикалије са списка Ротердамске конвенције.

Члан 52.

Категорије хемикалија за које се спроводи РИС поступак су индустријске хемикалије и пестициди.

Подкатогије индустријских хемикалија за које се спроводи поступак претходног обавештења су:

- 1) подкатогија хемикалија за општу употребу;
- 2) подкатогија хемикалија за професионалну употребу.

Подкатогије пестицида за које се спроводи поступак претходног обавештења су:

- 1) подкатогија средстава за заштиту биља;
- 2) подкатогија осталих пестицида која обухвата биоцидне производе и друге хемикалије које имају пестицидно дејство.

1. Поступак претходног обавештења

Члан 53.

Поступак претходног обавештења за извоз спроводи се тако што Агенција доставља надлежном органу земље у коју се извози обавештење о извозу хемикалије са Списка хемикалија за поступак претходног обавештења односно хемикалије која садржи супстанцу са овог списка у таквој концентрацији да се према овом закону обележава као опасна, као и обавештење о извозу производа који садржи хемикалију са Списка хемикалија за РИС поступак.

Извозник хемикалије и производа из става 1. овог члана дужан је да пре извоза поднесе захтев Агенцији за спровођење поступка претходног обавештења и да уз захтев достави информацију која садржи нарочито идентитет хемикалије, податке о себи и увознику хемикалије или производа, као и податке о својствима те хемикалије и мерама за смањење ризика.

На основу информације из става 2. овог члана Агенција припрема обавештење за земљу у коју се извози и спроводи поступак претходног обавештења.

Агенција издаје извознику из става 2. овог члана потврду да је спроведен поступак претходног обавештења.

Агенција прописује процедуру и рокове у којима се спроводи поступак претходног обавештења, у којим случајевима није потребно даље спроводити поступак претходног обавештења, садржај обавештења о извозу, као и документе који се достављају ради спровођења тог поступка.

Саставни део прописа из става 5. овог члана је и Списак хемикалија за поступак претходног обавештења.

Члан 54.

Поступак претходног обавештења за увоз спроводи се за хемикалије чија је производња, стављање у промет и коришћење забрањено односно ограничено према прописима земље из које се увози, тако што Агенција након добијања обавештења о извозу од надлежног органа земље из које се увози информише тај орган да је примила обавештење.

2. РС поступак

Члан 55.

РС поступак спроводи се за увоз односно извоз хемикалије која се налази на Списку хемикалија за РС поступак односно за хемикалију која садржи супстанцу са овог списка у таквој концентрацији да се према овом закону обележава као опасна.

Агенција је дужна да достави Секретаријату Ротердамске конвенције одговор у вези са увозом сваке хемикалије са списка Ротердамске конвенције.

Агенција је дужна да достави одговор о увозу хемикалије која није на списку Ротердамске конвенције, надлежном органу земље из које се увози, ако та земља захтева претходну сагласност према РС поступку.

Одговор из ст. 2 и 3. овог члана може да буде сагласност, сагласност под одређеним условима односно несагласност, а припрема се на основу утврђених ограничења и забрана из члана 49. овог закона или на основу акта којим се дозвољава стављање у промет хемикалије у складу се законима којима се уређују средства за заштиту биља односно биоцидни производи.

Одговор из ст. 2. и 3. овог члана за средства за заштиту биља Агенција припрема у сарадњи са органом надлежним за заштиту биља, а за хемикалије које имају пестицидно дејство са органом надлежним за те хемикалије.

Члан 56.

Извозник је дужан да за хемикалију која се налази на Списку хемикалија за РС поступак односно за хемикалију која садржи супстанцу са овог списка у таквој

концентрацији да се према овом закону обележава као опасна, поднесе захтев Агенцији за спровођење РИС поступка.

Изузетно од става 1. овог члана извозник није дужан да поднесе захтев за спровођење РИС поступка за хемикалију са списка Ротердамске конвенције ако је земља чланица Ротердамске конвенције за ту хемикалију доставила одговор Секретаријату те конвенције.

Агенција на основу захтева из става 1. овог члана тражи од надлежног органа земље у коју се извози претходну сагласност према РИС поступку.

Агенција издаје извознику који је поднео захтев за спровођење РИС поступка потврду да је спроведен РИС поступак и у њу уписује одговор из члана 55. став 4. овог закона.

Извозник из става 4. овог члана је дужан да поступа у складу са одговором надлежног органа земље у коју се извози.

Члан 57.

Агенција ближе прописује процедуру и рокове у којима се спроводи РИС поступак, као и садржај захтева за спровођење РИС поступка.

Саставни део прописа из става 1. овог члана је Списак хемикалија за РИС поступак.

3. Остале одредбе које се односе на увоз и извоз хемикалија

Члан 58.

Извозник хемикалије са Списка хемикалија за поступак претходног обавештења односно хемикалије која садржи супстанцу са тог списка, као и хемикалије са Списка хемикалија за РИС поступак односно хемикалија и производа који садрже супстанцу са тог списка, дужан је да Агенцији до 31. марта текуће године за претходну годину достави информације о извезеним количинама, земљи у коју је извозио хемикалије односно производе и опште податке о увознику.

Увозник хемикалије са Списка хемикалија за поступак претходног обавештења односно хемикалије која садржи супстанцу са тог списка као и хемикалије са Списка хемикалија за РИС поступак односно хемикалије која садржи супстанцу са тог списка, дужан је да Агенцији до 31. марта текуће године за претходну годину достави поред података из члана 42. став 1. овог закона и информацију о земљи из које је увозио и опште податке о извознику.

Увозник производа који садржи хемикалију са Списка хемикалија за РИС поступак дужан је да Агенцији до 31. марта текуће године за претходну годину достави информацију о увезеним количинама, земљи из које је увозио и опште податке о извознику.

Агенција на основу података из ст. 1, 2. и 3. овог члана води Евиденцију увезених и извезених хемикалија односно производа по поступку претходног обавештења и РИС поступку у виду електронске базе података.

Члан 59.

Извозник је дужан да достави Агенцији информације које захтева надлежни орган земље чланице Ротердамске конвенције о транзиту хемикалије са списка

Ротердамске конвенције преко територије те земље најкасније 30 дана пре дана првог транзита или осам дана пре сваког следећег транзита.

Агенција надлежном органу земље чланице Ротердамске конвенције из става 1. овог члана доставља информације о транзиту хемикалије најкасније 15 дана пре дана првог транзита или пре сваког следећег транзита.

Агенција прописује списак земаља чланица Ротердамске конвенције које захтевају информације о транзиту хемикалија и садржај тих информација.

Члан 60.

Одређене опасне хемикалије и производи чије је коришћење забрањено не смеју се извозити.

Поред хемикалија из става 1. овог члана не смеју се извозити ни хемикалије, а нарочито пестициди чија чистоћа није у складу са прописаном, као и хемикалије чији рок употребе истиче шест месеци после извоза.

Списак опасних хемикалија и производа чији је извоз забрањен садржи нарочито назив опасне хемикалије односно производа, бројеве којима се идентификује хемикалија односно производ и тарифни број опасне хемикалије, односно производа.

Агенција прописује Списак опасних хемикалија и производа чији је извоз забрањен.

Члан 61.

За стручну процену података које доставља извозник ради спровођења поступка претходног обавештења и РИС поступка плаћа се накнада.

Члан 62.

Царински орган проверава да ли је спроведен поступак претходног обавештења, односно РИС поступак.

IX. ДОЗВОЛЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ ПРОМЕТА И ДОЗВОЛЕ ЗА КОРИШЋЕЊЕ НАРОЧИТО ОПАСНИХ ХЕМИКАЛИЈА

Члан 63.

Стављање у промет одређених опасних хемикалија (у даљем тексту: нарочито опасне хемикалије) могу да обављају само правна лица или предузетници који имају дозволу за обављање делатности промета тих хемикалија.

Дозвола за обављање делатности промета нарочито опасних хемикалија издаје се правном лицу или предузетнику који је обезбедио такво складиштење и чување нарочито опасних хемикалија да оне не могу бити доступне лицима која их могу користити у недозвољене сврхе и који је утврдио превентивне мере за безбедно чување и складиштење нарочито опасних хемикалија.

Агенција прописује нарочито опасне хемикалије за које се издаје дозвола, као и нарочито опасне хемикалије за које није потребна дозвола.

Члан 64.

Физичка лица која користе нарочито опасне хемикалије дужна су да имају дозволу за коришћење тих хемикалија.

Дозвола за коришћење нарочито опасних хемикалија издаје се физичком лицу које их користи у уметничке, научне и друге специфичне сврхе, ако се уместо тих хемикалија не могу користити друге алтернативне хемикалије, ако их безбедно користи и чува, као и ако није осуђивано на безусловну казну затвора у трајању дужем од шест месеци.

Члан 65.

Захтев за издавање дозволе из члана 63. став 1. и члана 64. став 1. овог закона нарочито садржи име и адресу подносиоца захтева, податке о нарочито опасним хемикалијама и сврху за коју се дозвола тражи.

Уз захтев за издавање дозволе за обављање делатности промета нарочито опасних хемикалија прилаже се доказ да је обезбеђено одговарајуће складиште и да су утврђене превентивне мере за безбедно чување и складиштење нарочито опасних хемикалија.

Уз захтев за издавање дозволе за коришћење нарочито опасних хемикалија прилаже се образложење за начин коришћења нарочито опасне хемикалије, начин чувања тих хемикалија, као и доказ да физичко лице није осуђивано на безусловну казну затвора у трајању дужем од шест месеци.

Превентивне мере из става 2. овог члана односе се нарочито на безбедно чување односно складиштење нарочито опасних хемикалија, безбедносне процедуре, као и на начин спровођења интерне контроле безбедносних процедура и руковања нарочито опасним хемикалијама.

Агенција прописује:

- 1) образац захтева и образац дозволе за обављање делатности промета односно дозволе за коришћење нарочито опасних хемикалија;
- 2) упутство о утврђивању превентивних мера за безбедно чување, складиштење односно коришћење нарочито опасних хемикалија.

Члан 66.

У поступку издавања дозволе за обављање делатности промета нарочито опасних хемикалија врши се процена да ли је у дозволи потребно уписати и услове за безбедно чување и складиштење тих хемикалија.

У поступку издавања дозволе за коришћење нарочито опасних хемикалија врши се процена да ли је у дозволи потребно уписати и услове за безбедно чување и коришћење тих хемикалија.

У поступку издавања дозволе из ст 1. и 2. овог члана одређује се и рок важења дозволе који не може бити дужи од пет година.

Члан 67.

Дозволу за обављање делатности промета нарочито опасних хемикалија увознику, произвођачу односно даљем кориснику издаје Агенција.

Дозволу за обављање делатности промета нарочито опасних хемикалија дистрибутеру који није увозник, произвођач односно даљи корисник, као и дозволу за коришћење нарочито опасних хемикалија издаје надлежан орган јединице локалне самоуправе.

У дозволу из члана 63. став 1. и члана 64. став 1. овог закона нарочито се уписује назив имаоца дозволе, сврха за коју се дозвола издаје, рок важења дозволе, као и услови за безбедно чување и складиштење односно безбедно чување и коришћење утврђени у поступку издавања дозволе.

Надлежан орган јединице локалне самоуправе доставља једном годишње извештај о издатим дозволама из става 2. овог члана Агенцији, а најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину.

На решење из ст. 1, 2. и 3. овог члана може се изјавити жалба министру.

Решење из става 5. овог члана је коначно и против њега може се покренути управни спор.

За издавање дозволе за обављање делатности промета и дозволе за коришћење нарочито опасних хемикалија плаћа се накнада.

Члан 68.

Рок важења дозволе из члана 66. став 3. овог закона може се продужити на захтев имаоца дозволе.

Агенција или орган јединице локалне самоуправе врши процену захтева за продужење дозволе и продужује дозволу ако су и даље испуњени услови за издавање дозволе.

На решење из става 2. овог члана може се изјавити жалба министру.

Решење из става 3. овог члана је коначно и против њега може се покренути управни спор.

За продужење дозволе за обављање делатности промета и дозволе за коришћење нарочито опасних хемикалија плаћа се накнада.

Члан 69.

Ималац дозволе дужан је да се придржава превентивних мера из члана 63. став 2. овог закона и услова за безбедно чување и складиштење односно услова за безбедно чување и коришћење нарочито опасне хемикалије из члана 67. став 3. овог закона као и да достави одмах по сазнању све измене података које је доставио у поступку издавања дозволе.

Члан 70.

Агенција односно орган јединице локалне самоуправе одузеће дозволу из члана 63. став 1. и члана 64. став 1. овог закона ако су у поступку издавања дозволе достављени нетачни подаци и ако више нису испуњени услови из дозволе.

На решење из става 1. овог члана може се изјавити жалба министру.

Решење из става 2. овог члана је коначно и против њега може се покренути управни спор.

Члан 71.

Научноистраживачким организацијама, лицима која обављају културну делатност, органима државне управе, јавним агенцијама и органима јединица локалне самоуправе којима су нарочито опасне хемикалије неопходне за обављање послова, као и правним и физичким лицима која имају дозволу за производњу односно промет

лекова у складу са законом којим се уређују лекови, није потребна дозвола за обављања делатности промета нарочито опасних хемикалија.

Члан 72.

Ималац дозволе за обављање делатности промета нарочито опасних хемикалија може да врши промет нарочито опасних хемикалија правним лицима односно предузетницима који их користе у индустријске или професионалне сврхе, као и другим имаоцима дозволе за обављање делатности промета или дозволе за коришћење нарочито опасних хемикалија.

Ималац дозволе за обављање делатности промета нарочито опасних хемикалија дужан је да поред евиденције из члана 19. овог закона води и евиденцију о потрошачима којима је продата или уступљена без накнаде нарочито опасна хемикалија.

Агенција прописује начин вођења евиденције о промету нарочито опасне хемикалије.

X. ДЕТЕРГЕНТИ

Члан 73.

Произвођач детергента ставља детергент у промет ако сурфактант садржан у том детергенту испуњава критеријуме потпуне аеробне биоразградљивости и ако хемикалије и сурфактанти садржани у детергенту испуњавају друге услове прописане овим законом.

Произвођач детергента из става 1. овог члана је правно лице или предузетник који ставља детергент или сурфактант у промет, а који исте производи, увози или који мења карактеристике детергента и пакује односно мења обележавање детергента.

Изузетно од става 1. овог члана, детергент који садржи сурфактант који не испуњава критеријуме потпуне аеробне биоразградљивости може да се стави у промет ако је Агенција издала одобрење за коришћење тог сурфактанта у детергенту (у даљем тексту: одобрење) или је донет акт којим се одобрава коришћење сурфактанта у детергенту у ЕУ.

Произвођач детергента из става 3. овог члана дужан да је Агенцији достави оверену копију акта којим се одобрава коришћење сурфактанта у детергенту у ЕУ.

Агенција прописује критеријуме и методе испитивања биоразградљивости сурфактанта.

Члан 74.

Произвођач детергента из члана 73. став 3. овог закона подноси захтев Агенцији за добијање одобрења пре стављања детергента са тим сурфактантом у промет.

Уз захтев из става 1. овог члана доставља се и технички досије о сурфактанту који нарочито садржи идентитет сурфактанта, резултате испитивања биоразградљивости сурфактанта, информације о сурфактанту и метаболитима биоразградње, податке о количини сурфактанта у детергенту који је стављен у промет, предвиђен начин коришћења детергента, као и предлог процене ризика који представља сурфактант.

Технички досије из става 2. овог члана доставља се на српском језику, а може се доставити и на енглеском језику као једном од језика у службеној употреби у ЕУ. Агенција ближе прописује садржину техничког досијеа о сурфактанту.

Члан 75.

Ако је то потребно за процену ризика који представља сурфактант, Агенција може у року од 90 дана од дана подношења захтева из члана 74. став 1. овог закона да захтева да се доставе додатне информације.

Уколико подносилац захтева не поступи у складу са захтевом из става 1. овог члана, Агенција закључком захтев одбацује као непотпун.

На закључак из става 2. овог члана може се изјавити жалба министру.

Решење које доноси министар по жалби из става 3. овог члана је коначно и против њега може се покренути управни спор.

Члан 76.

На основу техничког досијеа из члана 74. став 2. овог закона Агенција утврђује да ли:

1) сурфактант који је садржан у детергенту испуњава критеријуме примарне биоразградљивости;

2) се детергент са тим сурфактантом користи за индустријске или професионалне сврхе;

3) се детергент користи на такав начин да се сурфактант мало испушта у животну средину;

4) је ризик који тај сурфактант представља по здравље људи и животну средину мали узимајући у обзир количину сурфактанта у детергенту који је стављен у промет и начин коришћења тог детергента, а поредећи тај ризик са социо-економском користи при употреби тог детергента и имајући у виду корист од његове употребе за безбедност хране и спровођење хигијене.

За процену техничког досијеа о сурфактанту плаћа се накнада.

Члан 77.

Агенција у року од 12 месеци од дана подношења потпуног техничког досијеа о сурфактанту издаје одобрење ако су испуњени услови из члана 76. овог закона.

Агенција у одобрењу може да одреди услове за стављање у промет и коришћење сурфактанта као састојка детергента.

Ималац одобрења дужан је да се придржава услова за стављање у промет и коришћење сурфактанта као састојка детергента.

На решење из ст. 1. и 2. овог члана може се изјавити жалба министру.

Решење из става 4. овог члана је коначно и против њега може се покренути управни спор.

Члан 78.

Ималац одобрења је дужан да достави технички досије о сурфактанту ажуриран новим информацијама о количини сурфактанта у детергенту који је стављен у промет, односно о новом начину коришћења тог детергента на захтев Агенције.

Ако Агенција на основу информација из става 1. овог члана процени да сурфактант не испуњава услове из члана 76. овог закона може да донесе:

- 1) ново одобрење у коме се одређују услови за коришћење тог сурфактанта;
- 2) решење о престанку важења одобрења и у том решењу да одреди рок у ком се тај сурфактант односно детергент који га садржи мора да повуче са тржишта.

На решења из става 2. овог члана може се изјавити жалба министру.

Решење из става 3. овог члана је коначно и против њега може се покренути управни спор.

Члан 79.

Листа сурфактаната за које је издато одобрење или донет акт којим се одобрава коришћење сурфактанта у детергенту у ЕУ, као и Листа сурфактаната за које је одбијен захтев за одобрење и сурфактаната који су забрањени у ЕУ објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Члан 80.

Лабораторија која утврђује биоразградљивост сурфактанта мора да буде акредитована за одговарајућу методу испитивања или да је њен рад усклађен са принципима добре лабораторијске праксе.

Члан 81.

Произвођач детергента дужан је да чува резултате испитивања којима се потврђује да је испуњен критеријум потпуне аеробне биоразградљивости сурфактаната и да их достави Агенцији на њен захтев.

Поред обавеза у складу са одредбама овог закона које се односе на класификацију, паковање и обележавање, произвођач детергента је дужан да детергент обележи и у складу са прописом о обележавању детергента донетим на основу овог закона.

Произвођач детергента који је намењен општој употреби дужан је да сачини Лист о саставу детергента и да га чува пет година, као и да одређене податке садржане у том листу учини доступним јавности на својој интернет страници.

Агенција прописује специфичан начин обележавања детергената, садржај Листе о саставу детергента, као и податке из тог листа које треба учинити доступним јавности.

Члан 81а

За давање стручне оцене о својствима и намени одређених хемикалија у вези са применом ограничења и забрана производње, стављања у промет и коришћења хемикалија, као и за утврђивање, на основу процене својстава, намене и коришћења да ли је одређена хемикалија детергент и слично, плаћа се накнада.

XI. СИСТЕМАТСКО ПРАЋЕЊЕ ХЕМИКАЛИЈА

Члан 82.

Агенција израђује и спроводи пројекте за праћење стављања у промет и коришћења хемикалија, праћење њихових метаболита и путање хемикалија у животној

средини и живим организмима ради праћења ризика које хемикалије представљају по здравље људи и животну средину односно контроле начина коришћења супстанци које изазивају забринутост и спровођења ограничења и забрана производње, стављања у промет и коришћења хемикалија.

Средства за спровођење пројеката из става 1. овог члана обезбеђују се из прихода Агенције.

За спровођење пројеката из става 1. овог члана Агенција може да ангажује научноистраживачке организације.

Члан 83.

Центар за контролу тровања доставља Агенцији податке прикупљене у складу са законом којим се уређује здравствена заштита.

Агенција податке из става 1. овог члана може да користи само за контролу ризика који поједине хемикалије представљају по здравље људи и животну средину.

Агенција доставља Центру за контролу тровања информације о хемикалијама и својствима хемикалија са којима располаже, а које су неопходне за његов рад.

Информације из става 3. овог члана Центар за контролу тровања може у хитним случајевима да добије и од лица које ставља у промет хемикалије.

Добијене информације Центар за контролу тровања и други здравствени радници, односно здравствени сарадници могу да користе само у медицинске сврхе односно ради превентивних и мера лечења, нарочито у хитним случајевима и не могу да се користе у друге сврхе.

ХП. ДОСТУПНОСТ ПОДАТАКА

Члан 84.

Јавности су доступни подаци који се достављају Агенцији у поступку уписа хемикалије у Регистар хемикалија као и други подаци са којима Агенција располаже, а нарочито:

- 1) хемијски назив према IUPAC номенклатури опасне супстанце садржане у хемикалији;
- 2) трговачко име хемикалије;
- 3) класификација и обележавање хемикалије;
- 4) подаци о физичким и хемијским својствима хемикалије;
- 5) подаци о путањи супстанце и њеној судбини у животној средини;
- 6) резултати токсиколошких и екотоксиколошких испитивања хемикалије;
- 7) праг ефекта;
- 8) упутство за безбедно руковање;
- 9) аналитичке методе за идентификацију опасне супстанце у случају њеног испуштања у животну средину и за одређивање директне изложености људи.

Поред података из става 1. овог члана, јавности су доступни и подаци из обавештења из члана 53. овог закона.

Агенција ће сматрати пословном тајном и неће учинити доступне јавности:

- 1) податке о пуном саставу смеше;
- 2) прецизну намену и начин примене супстанце;
- 3) везу између произвођача, увозника и даљих корисника у ланцу снабдевања;

4) прецизну количину хемикалија произведених или стављених у промет.

У хитним случајевима, када је то неопходно због безбедности и заштите здравља људи и животне средине, Агенција може да учини доступним и податке из става 3. овог члана.

Члан 85.

Лице које у складу са одредбама овог закона доставља податке Агенцији у поступку уписа хемикалије у Регистар хемикалија, у поступку издавања дозволе за обављање делатности промета и дозволе за коришћење нарочито опасних хемикалија и другим поступцима, као и податке које доставља Агенцији на њен захтев, а који нису наведени у члану 84. ст. 1. и 2. овог закона, може означити одређене податке као поверљиве.

Свако може поднети захтев да му се учине доступни подаци којима располаже Агенција.

Агенција неће тражиоцу из става 2. овог члана омогућити приступ подацима који су означени као поверљиви ако процени да је приступ тим подацима потребно ограничити у складу са овим законом и законом којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја и о томе доноси решење.

Пре доношења решења из става 3. овог члана, Агенција је дужна да консултује лице које је те податке означило као поверљиве.

Запослени у Агенцији, у Центру за контролу тровања, здравствени радници, као и друга лица којима су, у обављању послова доступни поверљиви подаци, дужни су да их чувају и по престанку обављања тих послова.

На решење из става 3. овог члана може се изјавити жалба министру.

Решење из става 6. овог члана је коначно и против њега може се покренути управни спор.

ХШ. НАДЗОР

Члан 86.

Надзор над применом овог закона и прописа донетих на основу њега врши министарство надлежно за заштиту животне средине.

Инспекцијски надзор врши министарство надлежно за заштиту животне средине преко инспектора за заштиту животне средине, министарство надлежно за послове здравља преко санитарних инспектора и министарство надлежно за послове трговине преко тржишних инспектора.

Инспекције из става 2. овог члана међусобно сарађују, односно међусобно се обавештавају о предузетим мерама, размењују информације, пружају непосредну помоћ и предузимају заједничке мере и активности значајне за спровођење надзора, а Агенцији достављају информације о резултатима и налазима извршених инспекција.

Јединица локалне самоуправе врши инспекцијски надзор над пословима који су јој поверени овим законом.

Члан 87.

Надзор над радом Агенције у вршењу поверених послова из члана 6. овог закона врши министарство надлежно за заштиту животне средине у складу са прописима којима се уређује државна управа.

Члан 88.

Министарства из члана 86. став 2. овог закона споразумом образују заједничко тело ради обављања послова инспекцијског надзора, у складу са прописима којима се уређује државна управа.

У раду заједничког тела учествује Агенција.

Споразумом из става 1. овог члана уређују се и питања програмирања инспекцијског надзора.

Члан 89.

Инспектори за заштиту животне средине, санитарни и тржишни инспектори (у даљем тексту: инспектори) могу да врше узорковање и прелиминарну контролу садржаја хемикалије и производа ради утврђивања да ли су испуњени услови за стављање у промет односно за коришћење хемикалије и производа.

Приликом узимања узорака правно односно физичко лице или предузетник дужан је да надлежном инспектору стави бесплатно на располагање потребне количине узорака ради испитивања.

Трошкове узорковања и испитивања хемикалије и производа сноси правно или физичко лице или предузетник од ког је узорак узет, ако се у коначном поступку утврди да не одговара прописаним својствима. Ако узорак одговара прописаним својствима трошкови узорковања и испитивања хемикалије и производа падају на терет средстава предвиђених финансијским планом Агенције за хемикалије.

Члан 90.

У вршењу инспекцијског надзора инспектор има право и дужност да утврђује:

1) да ли је хемикалија и одређен производ који се стављају у промет класификован, обележен и пакован у складу са овим законом и прописима донетим на основу њега;

2) да ли је оглашавање опасне хемикалије и одређене смеше која није опасна али садржи бар једну супстанцу која је класификована као опасна у складу са овим законом;

3) да ли се води прописана евиденција и прикупљају прописани подаци о хемикалији, као и да ли се евиденција и подаци чувају у прописаном року;

4) да ли су испуњене прописане обавезе у вези са садржајем, ажурирањем и достављањем безбедносног листа;

5) да ли се за производ који садржи супстанцу прописаних карактеристика и концентрација достављају информације које су довољне за безбедну употребу тог производа, а нарочито име те супстанце;

6) да ли је за употребу алтернативног хемијског назива супстанце издато одобрење и да ли се тај назив употребљава у складу са одобрењем;

7) да ли се опасне хемикалије складиште тако да не угрожавају живот и здравље људи и животну средину, односно да ли се са остацима тих хемикалија и

празном амбалажом поступа у складу са прописом којим се уређује управљање отпадом;

8) да ли се одређена опасна хемикалија која се ставља у промет као производ намењен за општу употребу продаје у складу са прописаним условима;

9) да ли је снабдевач обезбедио саветника за хемикалије и да ли тај саветник има прописану стручну спрему и доказ о положеном испиту;

10) да ли је хемикалија за коју је прописана обавеза уписа у Регистар хемикалија пријављена у прописаном року, односно да ли су сваке наредне године у одређеном року достављани прописани подаци и да ли су достављени подаци тачни;

11) да ли се за супстанцу која изазива забринутост примењују мере уписане у решење о упису хемикалије у Регистар хемикалија;

12) да ли се поступа у складу са забранама и ограничењима;

13) да ли се пре извоза достављају прописане информације за поступак претходног обавештења и да ли се те информације достављају у прописаном року;

14) да ли се подноси захтев за спровођење РС поступка;

15) да ли стављање у промет или коришћење нарочито опасних хемикалија обавља лице које за то има дозволу;

16) да ли је лице које има дозволу за обављање делатности промета или дозволу за коришћење нарочито опасних хемикалија обезбедило одговарајуће складиште, као и да ли се придржава прописаних превентивних мера и услова;

17) да ли се поступа у складу са прописаним обавезама о детергенту.

Члан 91.

У вршењу послова из члана 90. овог закона, инспектор је овлашћен и дужан да:

1) нареди да се хемикалија и одређени производ који се ставља у промет класификује, обележи и пакује у складу са овим законом и прописима донетим на основу њега;

2) забрани да се стави у промет хемикалија и одређени производ класификован, обележен и пакован супротно одредбама овог закона и прописима донетим на основу њега;

2а) нареди или организује да се повуче из промета хемикалија и одређени производ класификован, обележен и пакован супротно одредбама овог закона и прописима донетим на основу њега и нареди или организује да се упозоре потрошачи и даљи корисници на опасности које хемикалија и одређени производ представљају;

3) нареди да се оглашавање опасне хемикалије и одређене смеше која није опасна, али садржи барем једну супстанцу која је класификована као опасна врши у складу са овим законом и прописима донетим на основу њега;

4) забрани да се оглашавање опасне хемикалије и одређене смеше која није опасна, али садржи бар једну супстанцу која је класификована као опасна врши супротно одредбама овог закона и прописима донетим на основу њега;

5) нареди да се води прописана евиденција и прикупљају прописани подаци о хемикалији, као и да се евиденција и подаци чувају у прописаном року;

6) нареди да се испуне прописане обавезе у вези са садржајем, ажурирањем и достављањем безбедносног листа;

7) забрани стављање у промет опасне хемикалије, хемикалије која садржи супстанцу идентификовану као ПБТ или вПвБ, као и друге хемикалије која има

својства из члана 43. став 3. овог закона, ако нису испуњене прописане обавезе у вези са садржајем, ажурирањем и достављањем безбедносног листа;

8) нареди да се за производ који садржи супстанцу прописаних карактеристика и концентрација достављају информације које су довољне за безбедну употребу тог производа, а нарочито име те супстанце;

9) забрани употребу алтернативног хемијског назива супстанце ако није издато одобрење или нареди да се тај назив употребљава у складу са одобрењем;

10) нареди да се опасне хемикалије складиште тако да не угрожавају живот и здравље људи и животну средину, односно нареди да се са остацима тих хемикалија и празном амбалажом поступа у складу са прописом којим се уређује управљање отпадом;

11) забрани да се опасне хемикалије складиште тако да угрожавају живот и здравље људи и животну средину, односно да се са остацима тих хемикалија и празном амбалажом поступа на небезбедан начин супротно пропису којим се уређује управљање отпадом;

12) нареди да се одређена опасна хемикалија која се ставља у промет као производ намењен за општу употребу продаје у складу са прописаним условима;

13) забрани продају одређене опасне хемикалије која се ставља у промет као производ намењен за општу употребу, супротно прописаним условима;

14) нареди снабдевачу да обезбеди саветника за хемикалије који има прописану стручну спрему и доказ о положеном испиту;

15) забрани рад снабдевачу док не обезбеди саветника за хемикалије са прописаном стручном спремом и доказом о положеном испиту;

16) нареди да се хемикалија за коју је прописана обавеза уписа у Регистар хемикалија пријави у прописаном року, односно да се сваке наредне године у одређеном року доставе прописани подаци;

17) нареди да се за супстанце које изазивају забринутост примењују мере уписане у решење о упису хемикалије у Регистар хемикалија;

18) забрани коришћење супстанце која изазива забринутост док се не примене мере уписане у решење о упису хемикалије у Регистар хемикалија;

19) нареди да се поступа у складу са ограничењима и забранама;

20) забрани производњу, стављање у промет и коришћење супстанце, смеше и производа ако се са њима поступа супротно ограничењима и забранама;

21) нареди да се повуче из промета супстанца, смеша и производ ако се не поступа у складу са ограничењима и забранама;

21а) нареди, координира или по потреби, организује са произвођачима, увозницима, дистрибутерима и надлежним органима опозивање супстанце, смеше и производа ако се не поступа у складу са ограничењима и забранама, укључујући и принудно спровођење мере опозивања супстанце, смеше и производа, као и њихово уништавање на одговарајући начин од стране и на терет произвођача, увозника, односно дистрибутера;

22) нареди да се супстанца, смеша и производ са којима се није поступало у складу са ограничењима и забранама врати у земљу порекла или да се са њима поступи у складу са прописом којим се уређује управљање отпадом;

23) нареди да се пре извоза доставе прописане информације за поступак претходног обавештења и да се те информације доставе у прописаном року;

- 24) нареди да се поднесе захтев за спровођење РС поступка;
- 25) забрани да стављање у промет или коришћење нарочито опасних хемикалија обавља лице које за то нема дозволу;
- 26) нареди да се за нарочито опасне хемикалије обезбеди одговарајуће складиште и да се примењују прописане превентивне мере и услови;
- 27) нареди да се поступа у складу са прописаним обавезама о детергенту;
- 28) забрани стављање у промет детергента ако се не поступа у складу са прописаним обавезама о детергенту.

Члан 92.

Мере које при вршењу инспекцијског надзора нареди инспектор одређују се решењем.

У случају предузимања изузетно хитних мера ради отклањања непосредне опасности по живот и здравље људи и животну средину инспектор може решење из члана 91. овог закона донети и усмено и наредити његово извршење без одлагања.

Инспектор је дужан да усмено решење из става 2. овог члана донесе и у писменом облику најкасније у року од осам дана од дана доношења усменог решења.

Члан 93.

Против решења инспектора за заштиту животне средине допуштена је жалба министру.

Против решења санитарног инспектора допуштена је жалба министру надлежном за послове здравља.

Против решења тржишних инспектора допуштена је жалба министру надлежном за послове трговине.

Жалба на решење инспектора не одлаже његово извршење.

Решење из ст. 1, 2. и 3. овог члана је коначно и против њега може се покренути управни спор.

Члан 94.

Свако правно и физичко лице и предузетник дужно је да инспектору омогући вршење инспекцијског надзора, да му без одлагања стави на увид и располагање потребну документацију и друге доказе и изјасни се о чињеницама које су од значаја за вршење надзора.

Члан 95.

Ако инспектор у вршењу надзора нађе да су повређени други закони и прописи чија повреда може имати утицаја на живот и здравље људи, животну средину и безбедност на раду, дужан је да о томе одмах обавести надлежни орган и заједно са њим изврши надзор и предузме одговарајуће мере.

Члан 96.

Инспектор има службену легитимацију, ознаку и одговарајућу опрему.

XIV. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

1. Привредни преступи

Члан 97.

Новчаном казном од 1.500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице ако:

1) хемикалију и одређени производ који ставља у промет не класификује, односно не обележава и пакује у складу са овим законом и прописима донетим на основу њега (члан 9. став 1);

2) у сврху класификације хемикалије спроводи испитивања на приматима (члан 14. став 2);

3) ставља у промет опасну хемикалију и одређену смешу која није опасна, али садржи бар једну супстанцу која је класификована као опасна, а у огласној поруци не истакне њена опасна својства и оглашава је на такав начин да се њени корисници доводе у заблуду о опасним својствима хемикалије (члан 17. став 1);

4) ставља опасну хемикалију у промет, као и хемикалију која садржи супстанце идентификоване као ПБТ или вПвБ и друге хемикалије које имају својства из члана 43. став 3. овог закона, а не достави без накнаде, у штампаној или електронској форми безбедносни лист (safety data sheet) на српском језику сваком другом дистрибутеру или даљем кориснику у ланцу снабдевања (члан 20. став 1);

5) не достави безбедносни лист увознику (члан 20. став 2);

6) безбедносни лист не садржи податке из члана 20. став 3. овог закона;

7) информације наведене у безбедносном листу не одговарају информацијама из извештаја о безбедности хемикалије, а сценарио изложености не буде наведен у анексу безбедносног листа, а сачињени су извештај о безбедности хемикалије и сценарио изложености (члан 20. став 4);

8) не врши измене и допуне садржаја безбедносног листа у складу са новим сазнањима о хемикалији, а нарочито о сазнањима која могу утицати на мере за смањење и контролу ризика односно опасности хемикалије, као и о ограничењима и забранама производње, стављања у промет или коришћења хемикалије (члан 23. став 1);

9) није доставио сваком другом дистрибутеру или даљем кориснику у ланцу снабдевања коме је хемикалија испоручена у претходних 12 месеци измењен и допуњен безбедносни лист (члан 23. став 2);

10) не достави сваком другом дистрибутеру или даљем кориснику у ланцу снабдевања информације довољне за безбедну употребу производа који садржи супстанцу која има прописане карактеристике и концентрације (члан 27. став 1);

11) без одобрења Агенције у безбедносном листу или приликом обележавања на амбалажи опасне супстанце садржане у смеси употреби алтернативни хемијски назив за ту супстанцу или то не уради у складу са одобрењем (члан 30. став 1. и члан 31. ст. 2. и 5);

12) не складишти опасне хемикалије на такав начин да не угрожава живот и здравље људи и животну средину (члан 32. став 1);

13) не сакупља, складишти и безбедно одлаже остатке опасних хемикалија и празну амбалажу у складу са прописима којима се уређује управљање отпадом (члан 32. став 2);

14) не обезбеди саветника за хемикалије и ако тај саветник нема прописану стручну спрему и доказ о положеном испиту (члан 34. став 1. и члан 35. став 1);

15) не поднесе у одређеном року пријаву за упис хемикалија у Регистар хемикалија за хемикалију за коју је прописана обавеза уписа у тај регистар или у пријави за упис хемикалија у тај регистар наведе нетачне податке (члан 40. став 1);

16) за хемикалију која је уписана у Регистар хемикалија не достави у прописаном року податке о количинама стављеним у промет и друге измене података у достављеним досијеима о хемикалијама или достави нетачне податке (члан 42. став 1);

17) за супстанцу која изазива забринутост односно смешу која садржи ту супстанцу не достави Агенцији пријаву и досије о хемикалији ради уписа у Регистар хемикалија (члан 45);

18) се не придржава мера за смањење ризика и начина систематског праћења коришћења супстанце која изазива забринутост из решења о упису хемикалије у Регистар хемикалија (члан 47. став 2);

19) се не придржава ограничења и забрана прописаних овим законом и прописима донетим на основу њега (члан 50);

20) извезе одређене опасне хемикалије и производе чије је коришћење забрањено (члан 60. став 1);

21) ставља у промет нарочито опасне хемикалије ако нема дозволу за обављање делатности промета нарочито опасних хемикалија (члан 63. став 1);

22) се не придржава превентивних мера из члана 63. став 2. овог закона и услова за безбедно чување и складиштење, као и ако не достави одмах по сазнању све измене података које је доставио у поступку издавања дозволе (члан 69);

23) врши промет нарочито опасних хемикалија правним лицима односно предузетницима који их не користе у индустријске или професионалне сврхе као и другим лицима која немају дозволу за обављање делатности промета или дозволу за коришћење нарочито опасних хемикалија (члан 72. став 1);

24) ставља у промет детергент који садржи сурфактант који не испуњава критеријуме потпуне аеробне биоразградљивости, а нема одобрење за коришћење тог сурфактанта у детергенту које је издала Агенција, односно нема акт којим се у ЕУ одобрава коришћење сурфактанта у детергенту (члан 73. став 3);

25) ако се не придржава услова из одобрења за стављање у промет и коришћење сурфактанта као састојка детергента (члан 77. став 3);

26) не повуче са тржишта сурфактант односно детергент који га садржи у року утврђеном у решењу Агенције (члан 78. став 2).

За привредни преступ из става 1. овог члана може се изрећи новчана казна у сразмери са висином учињене штете, неизвршене обавезе или вредности робе или друге ствари која је предмет привредног преступа, а највише до двадесетоструког износа учињене штете, неизвршене обавезе или вредности робе или друге ствари која је предмет привредног преступа.

За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 100.000 до 200.000 динара.

За привредни преступ из става 1. овог члана правном лицу може се уз изречену казну изрећи заштитна мера забране обављања одређене привредне делатности до 10 година.

За привредни преступ из става 1. овог члана одговорном лицу у правном лицу се уз изречену казну може изрећи заштитна мера забране обављања одређених послова до 10 година.

2. Прекршаји

Члан 98.

Новчаном казном од 500.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) не води евиденцију и не прикупља податке у складу са чланом 19. ст. 1. и 2. овог закона и те податке не чува најмање 10 година после последње производње, стављања у промет и коришћења хемикалија или их не достави Агенцији на њен захтев (члан 19);

2) безбедносни лист не достави сваком другом дистрибутеру или даљем кориснику у ланцу снабдевања на њихов захтев ако они набављају смешу из члана 21. овог закона;

3) није на захтев даљег корисника или дистрибутера доставио безбедносни лист за опасну хемикалију намењену општој употреби (члан 22);

4) измењен и допуњен безбедносни лист не садржи напомену „Ревидиран” и датум када су извршене измене, односно допуне (члан 23. став 3);

5) на захтев потрошача не достави без накнаде информације о супстанци из члана 27. став 1. овог закона (члан 27. став 2);

6) не размењује са произвођачима, увозницима, дистрибутерима и даљим корисницима нова сазнања о опасним својствима хемикалије, као и друге информације које су у вези са подацима из безбедносног листа, а односе се на одређене начине употребе те хемикалије (члан 29);

7) одређену опасну хемикалију не држи одвојено од остале робе тако да не долази у додир са другом робом и буде ван домашаја деце, као и ако потрошача доводи у заблуду о њеној намени (члан 33. став 1);

8) пре извоза хемикалије и производа из члана 53. став 1. овог закона не поднесе захтев Агенцији за спровођење поступка претходног обавештења или ако уз захтев није доставио информацију која садржи прописане податке (члан 53. став 2);

9) не поднесе захтев Агенцији за спровођење РС поступака за прописане хемикалије или не поступи у складу са одговором земље у коју се извози (члан 56. ст. 1. и 5);

10) не достави Агенцији за прописане хемикалије и производе у прописаном року информације о извезеним количинама, земљи у коју су извезене хемикалије односно производи и опште податке о увознику (члан 58. став 1);

11) не достави Агенцији за прописане хемикалије у прописаном року поред података из члана 42. став 1. овог закона и информације о земљи из које је увозио и опште податке о извознику (члан 58. став 2);

12) не достави Агенцији за производ који садржи хемикалију са Списка хемикалија за РС поступак у прописаном року информације о увезеним количинама, земљи из које је увозио и опште податке о извознику (члан 58. став 3);

13) ако не достави Агенцији информације које захтева надлежни орган земље чланице Ротердамске конвенције о транзиту хемикалије преко територије те земље у прописаном року (члан 59. став 1);

14) не води поред евиденције из члана 19. овог закона и евиденцију о потрошачима којима је продата односно уступљена без накнаде нарочито опасна хемикалија (члан 72. став 2);

15) не чува резултате испитивања којима се потврђује да је испуњен критеријум потпуне аеробне биоразградљивости сурфактанта или их не достави Агенцији на њен захтев (члан 81. став 1);

16) детергент не обележи у складу са одредбама овог закона и у складу са прописом о обележавању детергента донетим на основу овог закона (члан 81. став 2);

17) не сачини Лист о саставу детергента или тај лист не чува пет година или одређене податке садржане у том листу не учини доступним јавности на својој интернет страници (члан 81. став 3).

За прекршаје из става 1. овог члана може се изрећи новчана казна у сразмери са висином причињене штете или неизвршене обавезе, вредности робе или друге ствари која је предмет прекршаја, а највише до двадесетоструког износа тих вредности.

За прекршај става 1. овог члана правном лицу може се уз изречену казну изрећи и заштитна мера забране вршења одређене делатности до три године.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 25.000 до 50.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана одговорном лицу у правном лицу може се уз изречену казну изрећи и заштитна мера забране вршења одређених послова у трајању до једне године.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и предузетник новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана може се предузетнику уз изречену казну изрећи и заштитна мера забране вршења одређене делатности у трајању до три године.

Члан 99.

Новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у Агенцији ако:

1) у поступку претходног обавештења не достави надлежном органу земље у коју се извози обавештење о извозу хемикалије са Списка хемикалија за поступак претходног обавештења односно хемикалије која садржи супстанцу са овог списка у таквој концентрацији да према овом закону мора да се обележи као опасна као и обавештење о извозу производа који садржи хемикалију са Списка хемикалија за РС поступак (члан 53. став 1);

2) након добијања обавештења о извозу од надлежног органа земље из које се увози не информише тај орган да је примио обавештење (члан 54);

3) не достави Секретаријату Ротердамске конвенције одговор у вези са увозом сваке хемикалије са списка Ротердамске конвенције (члан 55. став 2);

4) надлежном органу земље из које се увози не достави одговор о увозу хемикалије која није на списку Ротердамске конвенције, а за коју та земља захтева претходну сагласност према РС поступку (члан 55. став 3);

5) на захтев надлежног органа земље чланице Ротердамске конвенције преко чије територије се обавља транзит хемикалија са списка Ротердамске конвенције не достави тражене информације најкасније 15 дана пре дана првог транзита односно пре сваког следећег транзита (члан 59. став 2);

6) не изда одобрење за коришћење сурфактанта у детергенту у року од 12 месеци од дана подношења потпуног техничког досијеа о сурфактанту, ако су испуњени услови из члана 76. овог закона (члан 77. став 1);

7) не учини доступним јавности податке о хемикалијама из члана 84. ст. 1. и 2. овог закона;

8) учини доступним јавности податке о хемикалијама које се сматрају пословном тајном из члана 84. став 3. овог закона осим у хитним случајевима када је то неопходно због безбедности и заштите здравља људи и животне средине (члан 84. став 4).

За прекршај из става 1. овог члана одговорном лицу у Агенцији може се уз изречену казну изрећи заштитна мера забране вршења одређених послова у трајању од једне године.

Члан 100.

Новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај предузетник ако учини неку од радњи из члана 97. став 1. овог закона.

Члан 101.

Новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако:

1) користи нарочито опасне хемикалије без дозволе (члан 64. став 1);

2) се не придржава сврхе за коју је дозвола за нарочито опасне хемикалије издата (члан 64. став 2);

3) се не придржава услова за безбедно чување и коришћење нарочито опасних хемикалија из члана 67. став 3. овог закона или не достави одмах по сазнању све измене података које је доставио у поступку издавања дозволе (члан 69);

4) поверљиве податке из члана 84. став 3. и члана 85. овог закона не чува по престанку обављања послова у којима су му били доступни ти подаци (члан 85. став 5).

За прекршаје из става 1. овог члана може се изрећи новчана казна у сразмери са висином причињене штете или неизвршене обавезе, вредности робе или друге ствари која је предмет прекршаја, а највише до двадесетоструког износа тих вредности.

XV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 102.

Снабдевач је дужан да класификује, обележава, пакује и оглашава хемикалије и одређене производе у складу са прописом из члана 18. став 1. овог закона или у складу са прописом из члана 18. став 2. овог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу тих прописа, с тим да се пропис из члана 18. став 1. овог закона примењује до рока одређеног у пропису из члана 18. став 2. овог закона.

Снабдевач је дужан да обезбеди саветника за хемикалије у року од две године од дана ступања на снагу прописа из члана 34. став 3, члана 35. став 2. и члана 36. став 3. овог закона.

Правно лице и предузетник који обављају делатност промета нарочито опасних хемикалија и физичко лице које је користи нарочито опасне хемикалије, дужни су да поднесу захтев за добијање дозволе за обављање делатности промета или дозволе за коришћење нарочито опасних хемикалија, у складу са одредбама овог закона, у року од годину дана од дана ступања на снагу прописа из члана 63. став 3, члана 65. став 5. и члана 72. став 3. овог закона, а Агенција, односно јединица локалне самоуправе одлучује о том захтеву у року од годину дана од дана достављања захтева.

Ако се детергент који садржи сурфактант који не испуњава услове потпуне аеробне биоразградљивости налази у промету на дан ступања на снагу овог закона, тај детергент може остати и даље у промету ако произвођач детергента поднесе захтев за издавање одобрења у року од годину дана од дана ступања на снагу прописа из члана 73. став 5, члана 74. став 3. и члана 81. став 4. овог закона.

Ако Агенција донесе решење којим се одбија захтев за издавање одобрења из става 4. овог члана, тим решењем одређује рок за повлачење из промета детергента који не може бити дужи од две године од дана доношења решења.

Члан 103.

Поступци започети по прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона окончаће се по тим прописима.

Члан 104.

Подзаконски прописи за извршавање овог закона биће донети у року од две године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 105.

До доношења подзаконских прописа на основу овлашћења из овог закона примењују се Одлука о обележавању отрова у промету („Службени лист СРЈ”, број 38/97) и Правилник о критеријумима за разврставање отрова у групе и о методама за одређивање степена отровности појединих отрова („Службени лист СФРЈ”, број 79/91).

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Одлука о условима које морају испуњавати правна лица и предузетници који врше производњу, промет и контролу отрова („Службени лист СРЈ”, број 30/96), Одлука о условима које мора испуњавати правно лице које врши послове центра за контролу тровања („Службени лист СРЈ”, број 30/96), Правилник о условима које морају испуњавати организације за давање токсиколошке оцене отрова и организације за давање оцене о ефикасности отрова („Службени лист СФРЈ”, број 22/92) и Правилник о начину уништавања неупотребљених отрова и амбалаже која је коришћена за паковање отрова и о начину повлачења отрова из промета („Службени лист СФРЈ”, број 7/83).

Члан 106.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе одредбе члана 51. Закона о превозу опасних материја („Службени лист СФРЈ”, бр. 27/90 и 45/90 и „Службени

лист СРЈ”, бр. 24/94 - др. закон, 28/96 - др. закон и 68/02), а које се односе на одобрење за превоз отрова преко државне границе (увоз, извоз и транзит).

Члан 107.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о производњи и промету отровних материја („Службени лист СРЈ”, бр. 15/95, 28/96 - др. закон и 37/02 и „Службени гласник РС”, број 101/05 - др. закон), осим одредаба о разврставању и испитивању отрова које ће се примењивати само на средства за заштиту биља, од стране органа надлежног за заштиту биља, до дана ступања на снагу закона којим се уређују средства за заштиту биља.

Члан 108.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.